

Krim viser vej

Historien gentager sig ikke, siger man, men det er forkert. Naturligvis gentager historien sig ikke i detaljen; den næste Hitler bliver sikkert ikke østriger. Men de historiske begivenheder er styret af generelle lovmæssigheder, og i hovedforløb og problemstillinger vil historiske begivenheder derfor ofte gentage sig – eller skal vi sige ”spejle sig”?

Eksempelvis har vi i år set ikke mindre end to tilfælde af en sådan gentagelse eller ”spejling” af én og samme begivenhed, der ligger nogle få år tilbage. Det var befolkningen på Krim, der i 2014 gjorde oprør mod kupregeringen i Kiev og stemte sig fri. I år har kurderne i Irak og catalonerne i Spanien gjort det samme. Reaktionerne fra magthavere i ind- som udland har i alle tre tilfælde været præcis de samme: De afstemninger, som de tre folk på egen hånd organiserede med klare uafhængighedsstilkendegivelser til følge, er blevet kaldet ”ulovlige”, endog ”folkeretsstridige”. De regeringer, som rammes, sætter væbnet magt ind eller truer med det. International anerkendelse af løsrivelserne er udeblevet. Historien har i høj grad gentaget sig.

Denne identiske reaktion skyldes selvfølgelig (primært, i hvert fald), at det ikke passer i imperialismens planer, når folkene tager deres skæbne i egen hånd. Helt anderledes reagerer den imperialistiske verden, når løsrivelser følger de planer, der lægges i Washington og Bruxelles. Sovjetunionens og Jugoslaviens (til dels voldelige) opløsning blev mødt med idel jubel, ikke med fordømmelse og ikke-ankendelse.

Skal ”ensidige løsrivelser”, som man kalder dem, bedømmes positivt eller negativt? Som progressive eller reaktionære? I tilfældet Krim var det i hvert fald positivt: Bestræbelserne på at gøre Sortehavet til et euroimperialistisk indhav led skibbrud, og der blev for første gang sat bom for EU’s ekspansion. Også den amerikanske imperialisme led et tilbageslag, da det ikke lykkedes den at spærre den russiske flåde adgangen til Middelhavet og dermed til slagmarkerne i Syrien. I tilfældet irakisk Kurdistan er det mere tvivlsomt; de irakiske kurderes rolle i det imperialistiske magtspil i Mellemøsten er noget blakket, og kurderne optræder selv undertrykkende over for minoriteter i deres område. Heller ikke den catalanske løsrivelsesbestræbelse er entydigt positiv; den catalanske regering satte fra starten sin lid til en EU-ankendelse og fortsat EU-medlemskab, men er indtil nu blevet afvist. Så måske vil catalansk selvstændighed alligevel ende med at blive et bidrag til EU’s undergang.

I *Arbejderen* citeres lederen af libanesiske Hizbollah for, at kurderne hellere skulle samle sig med regionens øvrige folk til modstand mod imperialismen i en ”arabisk nationalisme”. Men kurderne er jo netop ikke arabere – ligesom krimboerne ikke er ukrainere og catalonerne ikke spaniere.

Nationalfølelsen er en kraft, man ikke skal undervurdere – heller ikke på venstrefløj. Og somme tider tjener den fremskridtet.